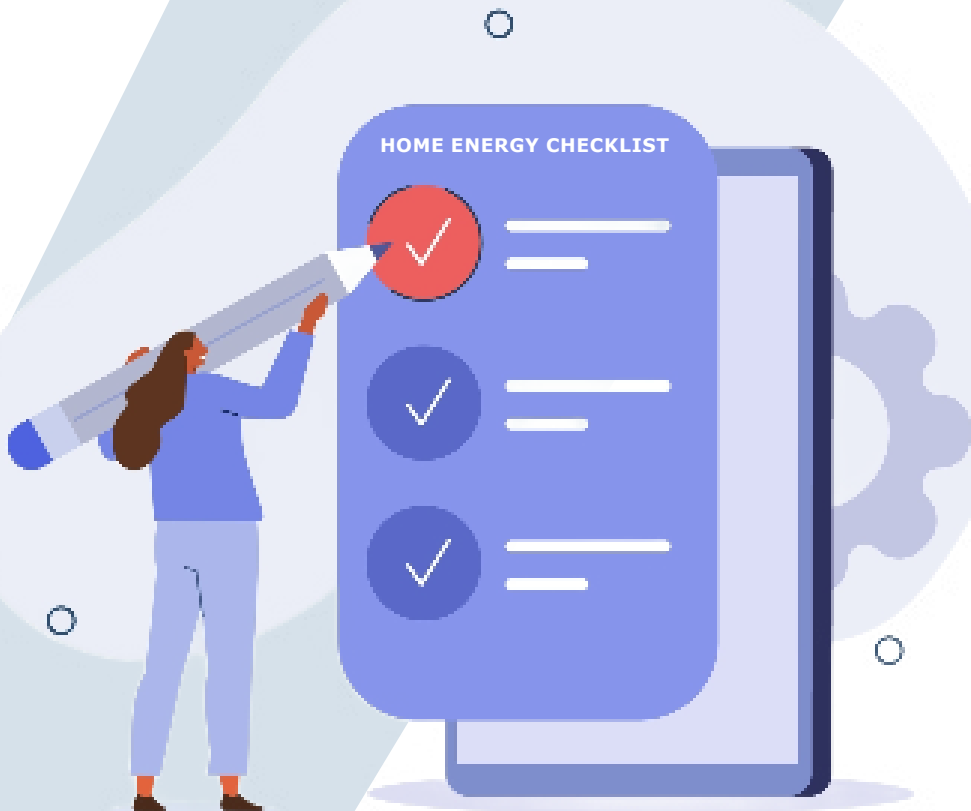

KONTROLNÝ ZOZNAM PRE VAŠU SPOTREBU ENERGIE V DOMÁCNOSTI

National Energy Action je národná charitatívna organizácia, ktorá sa venuje energetickej chudobe a efektívnej spotrebe energie. Cieľom tejto brožúry je byť vaším sprievodcom dostupnou finančnou pomocou a praktickými krokmi, ktoré môžete podniknúť, aby bol váš domov teplejší a spotreba energie cenovo výhodnejšia.

OBSAH KONTROLNÉHO ZOZNAMU

- **OBRÁŤTE SA NA SVOJHO DODÁVATEĽA ENERGIE** pg 02
Ak sa snažíte mať účty za energiu pod kontrolou, porozprávajte sa so svojim dodávateľom
- **PRAVIDELNE ODČÍTAJTE ÚDAJE Z MERAČOV** pg 02
Pravidelné odčítavanie údajov z meračov prispieva k presnému vyúčtovaniu
- **REGISTER SLUŽIEB PRE PRIORITNÝCH ZÁKAZNÍKOV (PSR)** pg 03
Ak sa nachádzate v tomto registri, znamená to, že dodávateľ vie, že vás má uprednostniť
- **BUĎTE DOMA V BEZPEČÍ** pg 03
Pravidelne vykonávajte servis spotrebičov za asistencie kvalifikovaných technikov
- **NENECHAJTE SI UJŠŤ ŽIADNE PENIAZE** pg 04
Overte si, či ste požiadali o všetky príspevky a zvýhodnenia, na ktoré máte nárok
- **ZĽAVY A PRÍSPEVKY NA ÚHRADU ENERGIÍ** pg 05
Overte si, či máte nárok na zľavu na zaistenie teplého bývania, prípadne na príspevky na úhradu energií v zime
- **ENERGETICKÁ ÚČINNOSŤ** pg 06
Aj malé zmeny môžu mať veľký vplyv na váš účet
- **SŤAHOVANIE A VAŠE ENERGIE** pg 07
Ako postupovať, ak sa sťahujete do nového domova alebo preč zo starého
- **AKO POSTUPOVAŤ, AK VÁŠ DODÁVATEL ENERGIE KONČÍ ČINNOSŤ** pg 08
Nebojte sa, miestny úrad s vami bude v kontakte
- **UŽITOČNÉ ZDROJE A LINKY POMOCI** pg 09
V brožúre nájdete zoznam dostupných organizácií

OBRÁŤTE SA NA SVOJHO DODÁVATEĽA ENERGIE

Ak chcete mať účty za energie pod kontrolou alebo ak sa začínate omeškávať s platbami a zadlžovať sa, je naozaj dôležité, aby ste sa čo najskôr porozprávali so svojim dodávateľom. Len tak preveríte, či máte najvýhodnejšiu ponuku, budete môcť prebrať vašu spotrebu energií a informovať sa o možných schémach alebo podpore, ktoré pre vás môžu byť k dispozícii a pomôcť vám.

Ak máte voči svojmu dodávateľovi energií podlžnosti, môže vám vytvoriť splátkový kalendár, ktorý zohľadní vaše individuálne okolnosti a platobnú schopnosť. Čím skôr sa na neho obrátite, tým rýchlejšie vám môže pomôcť.

PRAVIDELNE ODČÍTAJTE ÚDAJE Z MERAČOV

Existujú rôzne typy meračov v závislosti od toho, akoým spôsobom platíte za elektrinu alebo plyn. Ak máte nainštalovaný merač určujúci výšku platby a dostanete faktúru, budete vyzvaní k zaslaniu údajov z elektromeru alebo plinomeru.

Ak dostanete faktúru so symbolom „E“ v časti pre údaje z merača, znamená to, že váš dodávateľ údaj odhadol a nemusí byť presný. Odhad údajov môže viesť k neočakávaným, vysokým účtom, preto by ste mali pravidelne predkladať presné údaje.

Merače sa odčítavajú zľava doprava. Nezahŕňajte červené čísla, ani čísla, ktoré sa nachádzajú v červenom poli.

Najlepší tip: odfotťe merač s presnou hodnotou.

REGISTRE PRIORITNÝCH ZÁKAZNÍKOV

Dodávateľia energie

Všetci dodávateľia energie v Severnom Írsku vedú Register starostlivosti o zákazníkov. Ponúkajú rôzne podporné služby pre ohrozených zákazníkov, a to aj vtedy, ak ste:

- v dôchodkovom veku;
- zdravotne postihnutí alebo chronicky chorí;
- máte sluchové alebo zrakové postihnutie alebo iné komunikačné potreby.

K dispozícii je vám široká škála podpory. Kontaktujte svojho dodávateľa energie, zaregistrujte sa a zistíte, akú podporu vám môže poskytnúť.

Okresný prevádzkovateľ siete

Každý, kto odberá elektrickú energiu pre potreby zdravotnej starostlivosti, sa môže pridať k Registru starostlivosti o zdravotníckych zákazníkov spoločnosti Northern Ireland Electricity Networks (NIEN), aby získal dodatočnú podporu počas výpadkov elektrickej energie.

Ak máte doma zdravotnícke prístroje, akými sú napríklad ventilátor, špecializované matrace, prívodné systémy alebo zdvíhacie zariadenia, môžete sa zaregistrovať a počas výpadku prúdu alebo plánovaného prerušenia dodávky dostanete telefonicky aktuálne informácie. Navštívte webovú stránku **www.nienetworks.co.uk/help-advice/vulnerable-customers/medical-customer-care-register**.

BUĎTE DOMA V BEZPEČÍ

OXID UHOĽNATÝ JE SMRTIACI PLYN, KTORÝ NIE JE MOŽNÉ VIDIEŤ, CÍTIŤ ANI ROZPOZNAŤ CHUŤOU. JEHO OBVYKLÉ ZNAKY:

- **Plynové plamene horia naoranžovo alebo nažltlo namiesto namodro**
- **Škvryny od sadzí na spotrebiči alebo nad ním**
- **Oheň v dôsledku spaľovania uhlia alebo dreva, ktorý horí pomaly alebo zhasína**

Ak ste majiteľom domu, môžete mať nárok na bezplatnú každoročnú kontrolu bezpečnosti plynu v súvislosti s plynovým vykurovaním a spotrebičmi. Oprávnenosť si overte u svojho poskytovateľa. Bezpečnostná kontrola nenahrádza pravidelný servis plynových spotrebičov.

Ak cítite plyn alebo sa obávate o bezpečnosť kvôli plynu, zavolajte na 24-hodinovú pohotovostnú plynovú službu Severného Írska alebo číslo 0800 002 001.

NENECHAJTE SI UJSŤ ŽIADNE PENIAZE

Overte si, že ste požiadali o všetky príspevky a zvýhodnenia, na ktoré máte nárok. Toto sa nazýva „maximalizácia príjmu“. Nielenže si tak môžete zvýšiť svoj príjem, ale môže vám to pomôcť zaistiť prístup k ďalším výhodám. Bežným mýtom je, že ste oprávnený, len ak ste nezamestnaný – existuje však aj veľa príspevkov a zvýhodnení pri zamestnanosti, takže stojí za to preveriť si to online. Kontrola je možná na webovej stránke www.gov.uk/benefits-calculators zaberie asi 10 minút.

Poplatky za volanie

Čísla 0800 a 0808 sú pri volaní z pevných liniek a mobilných telefónov bezplatné. Na čísla 01, 02 a 03 sa vzťahujú štandardné sadzby (zvyčajne 0,09 – 0,13 pencí za minútu z pevných liniek a 0,03 – 0,55 pencí za minútu z mobilných telefónov v závislosti od vášho operátora). Obvykle sú však súčasťou čísiel, na ktoré sa vzťahujú telefónne balíčky. Viac informácií nájdete na webovej stránke www.gov.uk/call-charges.

Ak potrebujete ďalšiu podporu pri kontrole toho, či máte na niečo nárok, alebo podporu s uplatnením nároku, obráťte sa na tieto organizácie:

Advice NI

Poradenská linka: 0800 915 4604
E-mail: advice@adviceni.net

Make the Call

Pomocou tejto služby sa dozviete o všetkých výhodách, službách a podpore, na ktoré máte nárok.
Tel. č.: 0800 232 1271
E-mail: makethecall@dfcni.gov.uk

NI – Finance Support Service

Ak sa nachádzate vo finančnej kríze, môžete požiadať o diskrečnú podporu alebo o preddavok na krátkodobé príspevky. Ďalšie informácie o tom, s čím vám môžu v tejto organizácii pomôcť, nájdete na webovej stránke www.nidirect.gov.uk/campaigns/finance-support.

ZĽAVY A PRÍSPEVKY NA ÚHRADU ENERGÍÍ

PRÍSPEVOK NA ENERGIE V ZIMNOM OBDOBÍ

Príspevok na energie v zimnom období 2025 – 2026 bude vyplatený každej osobe v Severnom Írsku **narodenej pred 22. septembrom 1959**, pokiaľ sa nerozhodne ho neprijať.

Ako pomoc na úhradu účtov v zimnom období môžete získať **100 až 300** £. Nemusíte pre to urobiť vôbec nič, platby vám budú na účet chodiť automaticky.

Nikto od vás nebude žiadať bankové údaje prostredníctvom SMS alebo e-mailu.

Ak máte príjem vyšší ako 35 000 £, príspevok na energie v zimnom období získate neskôr prostredníctvom HMRC.

Viac informácií získate na webe www.gov.uk/winter-fuel-payment.

Tel. č.: **0800 731 0160**

PRÍSPEVOK NA ÚHRADU V PRÍPADE CHLADNÉHO POČASIA

Niektoré domácnosti môžu mať nárok na príspevok

v prípade chladného počasia vo výške 25 GBP za

kvalifikovaný týždeň. Čiastka sa automaticky vypláca

osobám, ktoré poberajú príspevok, ak sa zaznamená alebo sa predpokladá,

že priemerná teplota v ich oblasti bude nula stupňov Celzia alebo menej po

dobu siedmich po sebe nasledujúcich dní. Za každé sedemdnňové obdobie

veľmi chladného počasia od 1. novembra do 31. marca môžete získať 25 GBP.

25
GBP za
kvalifikovaný
týždeň

ENERGETICKÁ EFEKTÍVNOSŤ

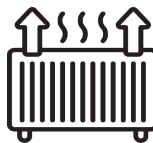
Čím efektívnejšie využívate energiu, tým menej potrebujete na to, aby ste doma udržali teplo, a boli v bezpečí a zdraví. Kontaktujte Nea NI a získajte brožúry vrátane tipov na úsporu energie. E-mail: northern.ireland@nea.org.uk.

Môžete mať nárok na bezplatnú alebo zľavnenú izoláciu alebo niektoré opatrenie zaisťujúce vykurovanie. Kontaktujte spoločnosť NI Energy Advice. Ponúka bezplatné, nezávislé a nestranné poradenstvo v oblasti energetiky domácnostiam v Severnom Írsku vrátane poradenstva ku grantom a iným zdrojom pomoci. Bezplatné telefónne číslo: 0800 111 4455 E-mail: nienergyadvice@nihe.gov.uk Webová stránka: www.nihe.gov.uk/Community/NI-Energy-Advice

Najlepším spôsobom, ako znížiť náklady a udržať váš domov v teple, je urobiť ho energeticky čo najefektívnejším. Existuje niekoľko nízkonákladových, rýchlych krokov, ktoré môžete podniknúť sami, ako napríklad:

Používať dvere a okná odolné voči prievanu. Zakúpte si ich v miestnom špecializovanom obchode.

Reflektory tepla pre radiátory môžu pomôcť nasmerovať viac tepla do miestnosti.

Pri zotmení zatiahnite závesy, aby ste v miestnosti udržali viac tepla.

Ak prenajímate bývanie v Severnom Írsku, ako prenajímateľ máte osobitné povinnosti zabezpečiť, aby prenajaté nehnuteľnosti boli bezpečné, obývateľné a spĺňali právne normy. Musíte napríklad vystaveniť Oznámenie o informáciách týkajúcich sa nájmu, zaistiť bezpečnosti plynu a elektrickej energie a registrovať sa v registračnom systéme pre prenajímateľov.

Ak sa obávate, že vaše bývanie nie je bezpečné a prenajímateľ sa vašimi obavami nezaoberal, môžete sa obrátiť na pracovníka odboru životného prostredia v miestnej rade: www.nidirect.gov.uk/contacts/local-councils-in-northern-ireland.

ŠTAHOVANIE A VAŠE ENERGIE

ŠTAHOVANIE DO NOVÉHO DOMOVA

Kto je môj dodávateľ energií?

Zavolajte na NIE Networks na tel. číslo **03457 643 643**. Pravdepodobne budete potrebovať MPRN (17miestne číslo), ktoré nájdete na účte za energiu. Ak chcete zostať u aktuálneho dodávateľa, kontaktujte ho a poskytnite mu aktuálne údaje z meradla, aby ste neboli spoplatnení za predchádzajúcu spotrebu.

Kto je môj dodávateľ plynu?

Informáciu nájdete na účte za plyn alebo potvrdení o úhrade predplateného. Môžete sa tiež obrátiť na vaše miestne stredisko:

- **Oblasť širší Belfast/Larne:** Phoenix Energy – **03454 55 55 55**
- **Oblasť 10 miest:** firmus energy – **0330 024 9000**
- **Plyn pre západnú oblasť:** SGN Natural Gas – **0800 975 7774**

Chcete zmeniť dodávateľa? Navštívte www.consumercouncil.org.uk, kde nájdete najlepšie ponuky.

ŠTAHOVANIE ZO STARÉHO DOMOVA

Upozornite svojho dodávateľa **aspoň dva pracovné dni** pred sťahovaním, aby ste sa vyhli dodatočným poplatkom. Uvedte:

- **Číslo vášho účtu** (nájdete na výpise)
- **Vaše MPRN/GPRN** (17miestne číslo, nájdete na výpise)
- **Dátum sťahovania**
- **Konečný stav meradla** v deň cestovania – urobte fotku
- **Vašu budúcu adresu** (pre posledné vyúčtovanie ale prípadný preplatok)

Informujte prenajímateľa alebo nového podnájomníka

- Ak predávate alebo prenajímate, informujte nového podnájomníka alebo prenajímateľa, že ste zavreli svoj účet.
- Budú sa musieť zaregistrovať u dodávateľa podľa svojej voľby na základe MPRN bydliska.

AKO POSTUPOVAŤ, KEĎ VÁŠ DODÁVATEĽ UKONČÍ ČINNOSŤ?

Ak váš poskytovateľ ukončí činnosť, miestny úrad pre základné potreby pre Severné Írsko vás do niekoľkých týždňov priradí k novému dodávateľovi. Nepokúšajte sa meniť váš účet, kým nie je váš účet priradený k novému dodávateľovi. Môže byť potom náročnejšie vyčísliť akúkoľvek dlžnú čiastku, ak sami vykonáte zmenu pred úradným priradením. Počkajte, kým vás bude váš nový dodávateľ kontaktovať.

Medzičasom:

Odpočty z meradla, ak môžete, vyfoťte ich.

Odložte si akékoľvek staré účty – tie môžu pomôcť doložiť históriu vašich platieb, kladný alebo záporný zostatok.

Stiahnite si všetky účty z aplikácie, ak máte iba online účet.

Zaznačte si zostatok účtu – nájdete ho na vašom poslednom výpise.

Váš nový dodávateľ vás bude informovať, keď bude založený váš nový účet. Ak vás dodávateľ nebude kontaktovať do dvoch týždňov, obráťte sa vy na neho. Váš nový dodávateľ tiež bude mať nové sadzby, takže si s ním prehovorte, aby bolo jasné, že máte tú najlacnejšiu ponuku. Ak so svojim novým dodávateľom alebo jeho sadzbami nie ste spokojní, môžete odísť bez poplatku za zrušenie zmluvy.

Viac informácií:

Miestny úrad pre základné potreby, Severné Írsko

Webová stránka: www.uregni.gov.uk

Spotrebiteľská rada pre Severné Írsko

Webová stránka: www.consumercouncil.org.uk

UŽITOČNÉ ZDROJE A LINKY POMOCI

Nižšie nájdete zoznam organizácií, ktoré uvádzame v brožúre, a niektoré ďalšie organizácie, ktoré by vám mohli pomôcť:

SPOTREBITEĽ

CONSUMER COUNCIL NORTHERN IRELAND (CCNI) je štatutárny spotrebiteľský orgán Severného Írska. CCNI poskytuje rady a informácie, prešetruje príblémy a rieši sťažnosti a v prípade potreby vás bude obhajovať vo vašom mene. CCNI publikuje aktuálne porovnávacie tabuľky energií a má nástroj na porovnávanie cien.

Navštívte webovú stránku www.consumercouncil.org.uk.

Tel. č.: **028 9025 1600**

E-mail: info@consumercouncil.org.uk

PORADENSTVO V OBLASTI PRÍSPEVKOV A DLHOV

Overte si, či žiadate o správne príspevky. Môže to zvýšiť váš príjem, ako aj nárok na iné druhy pomoci. Nechajte si poradiť od nasledujúcich organizácií:

ADVICE NI poskytuje poradenstvo v oblasti prídpevkov a dlhov.

Poradenská linka: **0800 915 4604**

E-mail: advice@adviceni.net

Vďaka dlužbe **MAKE THE CALL** získate všetky výhody, služby a podporu, na ktoré máte nárok.

Tel. č.: **0800 232 1271**

E-mail: makethecall@dfcni.gov.uk

ENERGETICKÁ EFEKTÍVNOSŤ

NI ENERGY ADVICE

ponúka bezplatné nestranné poradenstvo domácnostiam o systémoch izolácie a vykurovania a iných zdrojoch pomoci.

Bezplatné telefónne číslo:

0800 111 4455

E-mail: nienergyadvice@nihe.gov.uk

Webová stránka: www.nihe.gov.uk/Community/NI-Energy-Advice

ENERGY SAVING TRUST

ponúka návod, ako šetriť energie v domácnosti.

Navštívte webovú stránku www.energysavingtrust.org.uk.

FINANČNÝ PORTÁL LIGHTNING REACH

Zabezpečený portál Lightning Reach vám umožňuje požiadať o podporu od viacerých poskytovateľov. Navštívte webovú stránku www.lightningreach.org.

NÚDZOVÁ POTRAVINOVÁ A KRÍZOVÁ PODPORA

Ak chcete získať prístup k miestnej potravinovej banke, možno budete potrebovať odporúčanie od miestnej poraden-
skej organizácie, svojho lekára alebo zdravotní-
ka, sociálnych služieb alebo správcu bývania. Dajú vám poukaz, ktorý môžete vymeniť za jedlo v potravinovej banke. Ak chcete zistiť, kde získať poukazy na jedlo a kde sa nachádzajú najbližšie potravinové banky, navštívte www.trussell.org.uk/emergency-food/get-a-food-voucher.

Pomôžu vám aj aplikácie pre smartfóny, ako sú **OLIO** a **TooGoodToGo**, ktoré vás informujú, kde sa vo vašom okolí predáva jedlo za nízku cenu.

VYKUROVACÍ OLEJ

Vykurovací olej sa líši od zemného plynu a elektriny a zvyčajne sa dodáva vo veľkých množstvách. Existuje mnoho spôsobov úhrady za olej. Veľký počet dodávateľov pritom poskytuje flexibilné plány úspor. Informujte sa u svojho dodávateľa, aké spôsoby sú k dispozícii. Viac informácií o týždenných zmenách cien vykurovacieho oleja pre domácnosť získate od

Rady spotrebiteľov:

www.consumercouncil.org.uk/homeheatingoilpricechecker/tool.

NIHE Oil Savings Network

Prečo sa nepripojiť k sieti pre úsporu pri používaní vykurovacieho oleja NI Housing Executive's (NIHE) Oil Savings Network?

Ak má NIHE Oil Savings Network registrovaného dodávateľa, ktorý pokrýva vašu oblasť, môžete využiť členské zľavy. Obráťte sa na tím NIHE Oil Savings Network na webové adrese NIenergyadvice@nihe.gov.uk.

ĎALŠIE UŽITOČNÉ ZDROJE A LINKY POMOCI

BEZPEČNOSŤ

AK CÍTITE PLYN, chcete nahlásiť únik plynu alebo potrebujete záchrannú službu, je vám k dispozícii bezplatná 24hodinová linka pomoci. V prípade núdzovej situácie spojenej s plynom môžete zavolať na číslo **0800 002 001**.

Ak došli k výpadku prúdu alebo máte bezpečnostný problém s meračom, káblami alebo iným zariadením vedúcim do domácnosti, obráťte sa na Northern Ireland Electricity (NIE) Networks pomocou núdzového telefónneho čísla: **03457 643 643**.

AK POTREBUJETE ĎALŠIU PODPORU, MÔŽU VÁM POMÔCŤ NASLEDUJÚCE ORGANIZÁCIE

NI Energy Advice

Bezplatná linka: 0800 111 4455
nienergyadvice@nihe.gov.uk

Advice NI

Bezplatné telefónne číslo:
0800 915 4604
www.adviceni.net

Consumer Council Northern Ireland

Bezplatné telefónne číslo:
0800 121 6022
www.consumercouncil.org.uk

National Energy Action Northern Ireland

Tel. č.: 028 9023 9909
northern.ireland@nea.org.uk

Accessibility & Language

Môžete si nechať preložiť webovú stránku a letáky National Energy Action do viac ako 160 jazykov a získať prevod textu na reč vo viac ako 100 jazykoch. Môžete si tiež nechať prispôbiť text pre osoby s problémami neurodiverzity vrátane ADHD a dyslexie a zrakovým postihnutím. Použite tlačidlo **Recitovať ma (Recite Me)** na stránke www.nea.org.uk.

National Energy Action je národná charitatívna organizácia, ktorá sa venuje energetickej chudobe a pomáha každému zaistiť teplý, bezpečný a zdravý domov.

Prejdite na www.nea.org.uk.